

19.45 uur

Welkom (1)

- **Goed om elkaar bij te praten. Volgens de vooraanmeldingen zijn we met zo'n 70-80 mensen. Dat is een verheugende opkomst. Een teken dat deze avond voorziet in een behoefte.**
- **Stevig inhoudelijk programma**
- **Lange zit, maar wel verschillende blokjes. Wat langs komt: waar staan we, wat komt er aan.**
- **Na elk blokje tijd voor vragen. Ik kom met microfoon bij u.**
- **Kunst vanavond is om niet te technisch en niet te gedetailleerd te zijn; geldt voor zowel onze sprekers als u zelf.**
- **Kunst is misschien om, hoewel verleidelijk, niet diepgaand in te gaan op hoe sommige dingen zijn gekomen. Maat de blik vooruit richten.**

Welkom (2)

- **Waarom doen we dit?**
- **Discussie over drie zaken:
schade, versterking en toekomst (Groningen na de gaswinning)**
- **Van papier naar praktijk; stagnatie, nog geen vaart gemaakt
Vanavond inzicht in wat er zoal speelt**
- **Toelichting op belangrijk adviezen van Mijnraad en
Staatstoezicht op de Mijnen**
- **Slot programma: bijpraten met elkaar. U heeft met elkaar
gemeen, als raads- en statenlid, dat u betrokken bent. Soms
worsteling hoe je dat kunt vormgeven.**

20.00 Uur

Presentatie Anno Wietze Hiemstra

Ter introductie:

De provincie en de aardbevingsgemeenten vormen samen een AB Regio. Anno Wietze is inhoudelijke de bestuurlijke trekker in het groepje dat binnen het AB met de versterking bezig is.

Anno Wietze praat u bij over de grote lijnen in dit onderdeel van het dossier gaswinning.

Anno Wietze, je bent een half uur, inclusief vragen. Daarom: hou het beknopt!

+ Rondje vragen uit de zaal

20.30 uur

Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen

Ter introductie:

De TCMG is opgericht na de afspraken over de nieuwe manier van schade-afhandeling, die tussen minister Wiebes en de regio zijn gemaakt.

Onderdeel van die afspraken is dat de zogeheten 'oude schadegevallen' door NAM wordt opgelost. Die schades laten we in dit onderdeel vanavond even buiten beschouwing, hoewel ook daar best veel over te zeggen is.

5.1.2e geeft tijdelijk leiding aan de commissie. **5.1.2e** aan jou het woord.

+ Rondje vragen uit de zaal

21.00 uur

Toelichting adviesrapport Mijnraad, inclusief de onderliggende adviezen van SODM, NEN, TNO en KNMI.

We komen nu toe aan een belangrijk deel van de avond: het advies van de Mijnraad, met onderliggende rapporten van oa het Staatstoezicht op de Mijnen.

Ik denk dat het goed is als de Mijnraad dit rapport toelicht. En dan zal ongetwijfeld 'vanzelf' aan de orde komen, waar we nu staan.

En dan denk ik aan de discussie over welke huizen nu precies het meeste risico lopen. Met dus het vraagstuk hoe het kan dat die lijst er nog niet is.

5.1.2e, lid van de Mijnraad, neemt dit onderdeel voor zijn rekening.

+ Rondje vragen uit de zaal

22.00 uur

Afronding/Bijpraten met collega volksvertegenwoordigers

- **Het is een lange avond. Er is veel aan bod gekomen. We hadden vooraf niet het idee dat we hier het laatste woord zouden zeggen. Dat is ook gebleken.**
- **Ik stel voor dat we wat te drinken halen. En met elkaar onderling napraten. Om 22.30 uur is het programma officieel afgelopen, maar ik verbied u natuurlijk niet om nog wat langer te blijven**
- **Alvast dank voor uw aanwezigheid en een goede reis naar huis.**

Ons geduld raakt op. Zes jaar na de eerste grote beving in Huizinge weten we nog altijd niet welke huizen veilig zijn en welke onveilig. Als Huizinge Almere was geweest, of Amsterdam, was dit niet gebeurd.

Voorbeeld 1: Als er in een parkeergarage in Almere scheuren worden gezien, is er direct een ontruiming en mag niemand er meer in. Maar Groningse inwoners zoeken het verder maar uit, is kennelijk de instelling van het Rijk. (nieuwbericht NOS deze week)

Voorbeeld 2: Bij de aanleg van de Noord-Zuidlijn in Amsterdam verschoven huizen aan de Vijzelgracht een paar millimeter. Direct actie.

Waarom accepteert het kabinet dat Groningers minder veilig wonen dan de rest van Nederland?

1. **We worden aan het lijntje gehouden.** We praten al een jaar met het Rijk en Shell over vormen van compensatie. Het wordt maar niet concreet. Terwijl Shell vorige week opeens bekend maakt dat het 200 miljoen dollar in de stad Den Haag investeert voor nieuwe vormen van energie. Laten wij nou denken dat Shell dat bij ons zou doen, als blijk van goede wil...
2. **Dit kabinet houdt Groningen op het strafbankje.** Wel de lasten, niet de lusten. Zo gek is het toch niet dat je na zes jaar wil dat je huis op een goede manier wordt gemaakt? Dat je in Groningen net zo veilig kunt wonen als in de rest van Nederland? Dat er geld komt voor het Groningen van na de gaswinning?
3. Minister Wiebes heeft met de schade-afhandeling goede stappen gezet. Alleen: de inwoners merken daar nog weinig van. Het nieuwe systeem komt maar niet op gang.

Met de versterking is het net zo: het gonst en broemt in de regio niet van de aannemersbusjes, maar van de inwoners die zich afvragen wanneer de bouwvakkers nou eindelijk eens komen.

Het besluit om de gaswinning naar 0 te brengen is prima. Maar er is geen deskundige die zijn hand ervoor in het vuur steekt dat de bevingen dan verdwijnen. De aarde blijft nog onrustig. **Het kabinet gedraagt zich als een weervoorspeller, die zegt dat de zon schijnt terwijl wij toch echt in de stromende regen lopen.**

4. Minister Wiebes zegt in Zomergasten dat de schade tot de laatste cent, tot in de ceuwigheid, wordt vergoed. Dat willen we graag geloven, alleen zien we daar in het aardbevingsgebied niets van.

Vertrouwen win je alleen terug met daden, niet met woorden. Geef het nieuwe Mijninstituut de ruimte om die daden te verrichten. Geef de tijdelijke commissie extra personeel om de achterstand in te halen. Steun een Nationaal Programma met

investeringen in het Groningen van na de gaswinning - met een energietransitie die heel Nederland kan gebruiken.

5. We horen intussen steeds vaker 'dat het wel meevalt'. Sinds de klap Huizinge zijn er 100.000 schademeldingen, in een gebied dat bij wijze van spreken net zoveel inwoners heeft. **Hoezo valt het wel mee?**
6. **Kabinet: investeer sowieso eens in de regio.** Altijd maar dat verhaal dat het geld in de Randstad wordt verdiend. In de Randstad wordt 55 procent van het BNP verdiend. In de regio dus 45 procent. Is die tien procent verschil nou al die miljarden euro's aan investeringen in infrastructuur en andere noodverbanden waard?
7. Politiek Den Haag lijkt te denken: het is opgelost. Maar de gaswinning is pas in 2030 naar 0. Dat is dus over 12 jaar. Intussen moet er schade worden hersteld, huizen versterkt en aan een Groningen na de gaswinning worden gewerkt. Daar hebben we ideeën over, maar we hebben ook hulp, geld en inzet van het Rijk nodig. Dus ik zou zeggen: **hoezo is het opgelost, het begint nog maar net.**

Groningen steekt de hand uit: wij hebben ideeën over duurzame energie voor heel Nederland. Wij zijn het groene stopcontact. We willen een wederkerig hulpprogramma.

8. Den Haag moet doorpakken. De berekeningen of huizen risico lopen worden gedaan door NAM. Niemand kent dit computermodel, of welke informatie er in wordt gestopt.

Wij snappen best dat dit soort geologische kennis in Nederland dun gezaaid is. Maar NAM: dat is de club die een deuk in onze auto's reed, vervolgens zei dat het allemaal wel meeviel en als het dan toch niet meeviel, zei: hier heeft u een centje en nu mond houden. Dat computermodel haal je toch direct naar een instituut als het TNO, zodat voor iedereen navolgbaar en inzichtelijk is wat er gebeurt? **Haal de suikerpot weg bij de snoepers.**

9. We zijn ongelooflijk blij met minister Wiebes. Zijn aanpak is een trendbreuk. Het vorige kabinet kwam alleen in beweging als de rechter had gesproken.

De afspraken over een nieuw schadeprotocol, met NAM uit het systeem, kwamen er dit voorjaar vlot. Maar nu stukt het al een hele poos. **Als het zo blijft, lijkt het kabinet op een wielrenner die op het eerste meetpunt van de tijdrit indruk maakt, maar daarna stilvalt.**

Wat wij willen:

A. Schade

1. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen handelt schademeldingen onafhankelijk af, op basis van een regeling die ruimhartig is en waar mogelijk een integrale benadering met de versterking mogelijk maakt. De menselijke maat/benadering staat centraal.
We verlangen regionale betrokkenheid bij dit nieuwe instituut.
2. NAM handelt de oude schadegevallen af, bij mensen die nog niet hebben gereageerd. De Tijdelijke commissie krijgt hulp om meer snelheid te kunnen maken. De Arbiter krijgt extra personeel om afronding binnen 1 jaar mogelijk te maken. Er moet ook iets komen voor schadegevallen die complex zijn.

Gaswinning

1. De winning moet zsm naar 0.
2. Elk gasbesluit moet navolgbaar zijn (bij 0 passen).
3. Inwoners van Groningen wonen net zo veilig als in de rest van Nederland.

B. Versterking

1. Het computermodel van NAM gaat naar het publieke domein. Wordt alleen gebruikt als hulpmiddel bij de prioritering van huizen die het eerst geïnspecteerd moeten worden.
2. Veiligheidsnorm 10-5 is en blijft uitgangspunt. De kaders die NAM/NCG nu gebruikt, worden door de Staat overgenomen als

minimum.

3. Inwoners hebben recht op perspectief in hun woning, qua duurzaamheid en levensloopbestendig wonen.
4. Het Rijk zorgt voor vaart in de versterking.

C. Toekomstperspectief

1. Er komt een Nationaal Programma Groningen waar het Rijk zich financieel en inhoudelijk aan committeert. Het is dus niet iets van Groningen, maar van ons allemaal.
2. Dit programma krijgt na 2 jaar een evaluatie, een herijking na 4 jaar.
3. Dit programma start met € 1,15 miljard als regionaal investeringsbudget, met cofinanciering afhankelijk van het project van Rijk, provincie en gemeenten.